

Dosarul nr. 3r-79/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Al. Gafton)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către Davidova Marina,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată a Marinei Davidova împotriva Inspectoratului General al Poliției cu privire la anularea ordinului de concediere, restabilirea în serviciu și încasarea plăților salariale,

și la cererea reconvențională a Inspectoratului General al Poliției împotriva Marinei Davidova cu privire la încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională,

împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Marina Davidova împotriva deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 12 mai 2016, Davidova Marina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției, solicitând anularea ordinului nr. 222 ef. din 20 aprilie 2016 „Cu privire la sancționarea disciplinară a inspectorului inferior al Secției supraveghere contravențională a Brigăzii de patrulare a INP al IGP, sergent-inferior de poliție Marina Davidova”, prin care a fost sancționată disciplinar cu concediere din organele afacerilor interne; restabilirea în serviciu; încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și a plăților pentru concediul nefolosit pentru anul 2016.

La 28 septembrie 2016, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere reconvențională împotriva Marinei Davidova, solicitând încasarea din contul pârâtei în beneficiul său a sumei de 25.157,02 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională.

Prin hotărârea din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea inițială depusă de către Marina Davidova a fost respinsă ca neîntemeiată. A fost admisă acțiunea reconvențională a Inspectoratului General al Poliției și s-a încasat din contul Marinei Davidova în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 25.157,02 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională.

Prin decizia din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de către Marina Davidova și s-a menținut hotărârea din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Curții Supreme de Justiție, a fost considerat inadmisibil recursul declarat de către Marina Davidova împotriva deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 19 decembrie 2018, Marina Davidova a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu dispunerea rejudecării cauzei.

Ca temei de revizuire, cu trimitere la prevederile art. 449 lit. b) și e¹) din Codul de procedură civilă, Marina Davidova a invocat că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute ei anterior, precum și că în hotărârile judecătorești supuse revizuirii a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională.

Astfel, cu referire la temeiurile de revizuire sus-menționate, Marina Davidova a indicat că după emiterea deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău a luat cunoștință de ordonanța Procuraturii Anticorupție din 12 aprilie 2018, din care rezultă că în acțiunile sale nu au fost depistate elementele componentei de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal, precum și s-a constatat că nu au fost cauzate careva daune de natură patrimonială.

De asemenea, a declarat revizuenta că la data efectuării anchetei de serviciu – 19 aprilie 2016, a fost obligată în temeiul pct. 50 subpct. 2) și 3) din Statutul disciplinar al Polițistului, să depună explicații în scris, care ulterior au stat la baza emiterii hotărârilor judecătorești contestate, prin ce i-a fost încălcat un drept prevăzut de Constituție, fapt ce rezultă inclusiv și din hotărârea nr. 24 din 14 septembrie 2016 a Curții Constituționale.

Astfel, consideră revizuenta că ordinul nr. 222 ef. din 20 aprilie 2016 a fost emis de către Inspectoratul General al Poliției cu încălcarea procedurii prevăzute de art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793/2000.

Prin încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Marina Davidova împotriva deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 01 martie 2019, Marina Davidova, prin intermediul reprezentantului său – avocatul Postu Marina în baza mandatului seria MA nr. 1287687 din 05 octombrie 2018, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de revizuire, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului Marina Davidova a indicat că Curtea de Apel Chișinău la pronunțarea soluției de respingere a cererii sale de revizuire ca fiind inadmisibilă nu a ținut cont de faptul că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale cauzei, care nu i-au fost și nu au putut să-i fie cunoscute ei anterior, și anume că despre emiterea ordonanței Procuraturii Anticorupție din 12 aprilie 2018, din care rezultă că în acțiunile sale nu au fost depistate elementele componentei de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal și s-a constatat că nu au fost cauzate careva daune de natură patrimonială, a aflat abia în decembrie 2018, iar date confirmative că aceasta i-ar fi fost adusă la cunoștință mai devreme de către organele de urmărire penală, nu se atestă la cazul speței.

La fel, a menționat recurenta că Curtea de Apel Chișinău a ignorat faptul că Curtea Constituțională în hotărârea nr. 24 din 14 septembrie 2016, cert a notat că normele cuprinse în pct. 59 subpct. 2) și 3) din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09 iulie 2013, contravin prevederilor legale, ce afectează dreptul persoanei de a nu mărturisi împotriva sa, contrar garanțiilor prevăzute de Constituție și tratatelor internaționale în domeniul dreptului omului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că copia încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la 18 februarie 2019 doar în adresa reprezentantului recurente Marina Davidova - avocatul Marin Postu (f.d. 216, vol. II), însă lipsesc date când a fost recepționată de către acesta.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Davidova Marina la 01 martie 2019 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 18 martie 2019, în adresa Inspectoratului General al Poliției a fost expediată copia recursului declarat de către Davidova Marina, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referințe în termenul stabilit.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În debut, Colegiul învederează că, în data de 01 aprilie 2019 a intrat în vigoare Codul administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, fapt ce rezultă din art. 257 alin. (1) al acesteia.

Conform art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art. 169-171.

Potrivit art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosului administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului aliniat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, rezultă că examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respinge a recursului.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, valabile la examinarea prezentei cauzei civile în ordine de revizuire, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și fapte esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Conform art. 449 lit. e¹) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții

Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul dreptului omului.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că în cazul când se invocă temeiul de revizuire – devenirea cunoscută a unor circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei, care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului anterior, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente. Esențial este ca revizuentul să nu fi știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și nici să nu fi avut posibilitatea de a le cunoaște. De asemenea, este absolut necesar ca circumstanțele și faptele respective să fie fundamentale și obligatorii pentru a justifica retractarea unei hotărâri judecătorești rămase irevocabile.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele recurentei Marina Davidova precum că Curtea de Apel Chișinău, la emiterea soluției sale de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă depusă împotriva deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, nu a ținut cont de faptul că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe esențiale ale cauzei, care nu i-au fost și nu au putut să-i fie cunoscute ei anterior, și anume că despre emiterea ordonanței Procuraturii Anticorupție din 12 aprilie 2018, din care rezultă că în acțiunile sale nu au fost depistate elementele componente de infracțiune prevăzute de art. 328 alin. (1) din Codul penal și s-a constatat că nu au fost cauzate careva daune de natură patrimonială, a aflat abia în decembrie 2018, iar date confirmative că aceasta i-ar fi fost adusă la cunoștință mai devreme de către organele de urmărire penală, nu se atestă la cazul speței, or, acestea nu pot constitui drept circumstanțe noi care ar permite redeschiderea procesului în sensul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Cu atât mai mult, că din esența litigiului rezultă că Marina Davidova a fost eliberată din funcție ca urmarea a aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de concediere pentru încălcările de legislație admise în procesul exercitării atribuțiilor sale de serviciu și nicidecum ca efect al intentării în privința acesteia a cauzei penale.

Or, răspunderea penală nu absolvește partea de răspunderea disciplinară și materială.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ consideră că nu poate fi reținut nici argumentul recurentei precum că Curtea de Apel Chișinău a ignorat faptul că Curtea Constituțională în hotărârea nr. 24 din 14 septembrie 2016, cert a notat că normele cuprinse în pct. 59 subpct. 2) și 3) din Statutul disciplinar al polițistului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 502 din 09 iulie 2013, contravin prevederilor legale, ce afectează dreptul persoanei de a nu mărturisi împotriva sa, contrar garanțiilor prevăzute de Constituție și tratatelor internaționale în domeniul dreptului omului, care este unul declarativ, deoarece sancțiunea disciplinară sub formă de concediere a fost aplicată în privința Marinei Davidova în temeiul prevederilor Codului muncii, care la fel reglementează obligativitatea desfășurării unei anchete de serviciu în cadrul căreia salariatului i se oferă posibilitatea, întru apărarea drepturilor și intereselor sale, de a-și expune propria poziție privitor la încălcarea admisă.

De altfel, argumentele invocate de către Marina Davidova în cererea de revizuire sunt abuzive și arbitrare, și nu pot fi considerate drept temeiuri acceptabile pentru revizuirea deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, deoarece ele nu se încadrează în categoria

circumstanțelor fundamentale și obligatorii care ar justifica revizuirea soluției pronunțate prin decizia respectivă.

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de revizuire depusă de către Mariana Davidova împotriva deciziei din 06 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 ianuarie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, ca fiind inadmisibilă.

Ține de notat că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului că, o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (speța de referință *Brumărescu c. României*, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată și de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului în speța *Roșca vs. Moldova*, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminență principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluții definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat.

Astfel, securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (*Josan vs. Moldova*, nr. 37431/02, §25; *Brumărescu vs. România*, nr. 28342/95, §6; *Ryabykh vs. Rusia*, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, și având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de către Marina Davidova în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului speța Popov (2) c. Moldovei din 06 decembrie 2005, definitivă din 06 martie 2006.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea recurată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către recurentă sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Marina Davidova împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 195, 243 alin. (1) lit. b), (2) și (3), art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Marina Davidova împotriva încheierii din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic